

ЯКІСНІ І КІЛЬКІСНІ МЕТОДИ МЕДІАДОСЛІДЖЕНЬ

Викладач: к. н. із соц. ком., доц. Катерина Григорівна Сірінюк-Долгарьова

Кафедра: журналістики, 2й корп. ЗНУ, ауд. 207 (2^й поверх)

Email: sirinyok.dolgaryova@gmail.com

Телефон: (061) 289-12-24 (кафедра), 289-41-11 (деканат)

Facebook Messenger: <https://www.facebook.com/ksirinyok>

Освітня програма, рівень вищої освіти	Журналістика; Реклама та зв'язки з громадськістю; Медіа комунікації; Магістр					
Статус дисципліни	Нормативна					
Кредити ECTS	2,5	Навч. рік	2021-2022 1 семестр	Рік навчання - 1	Тижні	10
Кількість годин	75	Кількість змістових модулів	3	Лекційні заняття – 10 год Практичні заняття – 10 год Самостійна робота – 55 год.		
Вид контролю	<i>Залік</i>					
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5832					
Консультації:	за домовленістю чи ел. поштою					

ОПИС КУРСУ

Дослідження преси, телебачення, радіо, інтернету, новітніх медіа (мобільних пристроїв, смартфонів, планшетних комп'ютерів), рекламних продуктів, зв'язків з громадськістю займають одне з провідних напрямків у процесі розвитку медіаіндустрії України і світу. **Мета курсу** – оволодіння методологією медіадосліджень, а саме: як проводити наукові дослідження за вибраною темою, як проводити якісні і кількісні дослідження, перевіряти висунуті гіпотези, як обробляти отримані дані та використовувати їх при аналізі об'єктів дослідження та процесів у них. Тому для студентів стає ключовим фактором професійного успіху опанування методології медіадосліджень.

Дисципліна розрахована на два семестри. *Осінній семестр* присвячено опануванню основ методології досліджень мас-медіа (розробка програми дослідження, висування і перевірка гіпотез і дослідницьких питань, поняття про вибірку та змінні). Розділ, який викладається у *весняному семестрі* присвячено детальному розглядові конкретних якісних і кількісних методів: контент-аналізу, фокус-груп, концептуального аналізу, інтент-аналізу та ін.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможє:**

1. Розрізняти якісну і кількісну парадигми медіадосліджень, основні теорії які їх пояснюють і володіти їх основною термінологією.
2. Складати програму власного дослідження: визначати процедуру його проведення, характеризувати кожен етап дослідження, підбирати адекватні методи.
3. Розуміти, що таке генеральна і вибіркова сукупності дослідження, визначати вибірку (семпл) власного дослідження.
4. Висувати гіпотези і дослідницькі питання відповідно до тематики дослідження.
5. Визначати незалежні, залежні і контрольні змінні у дослідженні.
6. Визначати операційні дефініції власного дослідження.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

- Методологія досліджень мас-медіа: робоча книга (handbook) / за заг. ред. К. Г. Сірінюк-Долгарьової. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 156 с.
- Wimmer R., Dominic J. Mass Media Research. An Introduction. 10th ed. / Roger Wimmer, Joseph Dominic. NY : Cengage Learning, 2014. 496 p.

+ до кожного заняття рекомендуються додаткові джерела (див. Moodle).

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (тах 60 балів):

Поточний контроль передбачає такі **теоретичні** завдання:

- Усне опитування і обговорення/аналіз теоретико-методологічних джерел українською і англійською мовами (наукові статті, презентації, тези, навчально-методична література).
- Короткі тести/контрольні роботи за пройденим матеріалом.

Поточний контроль передбачає такі **практичні** завдання:

- Розробка ідеї і складання плану власних досліджень у сфері мас-медіа;
- Визначення і опис гіпотез, вибірки і змінних у дослідженнях;
- Визначення операційних дефініцій і змінних дослідження.
- Робота над груповими й індивідуальними дослідницькими проектами.

Підсумкові контрольні заходи (тах 40 балів):

Теоретичний підсумковий контроль – контрольний тест онлайн на платформі Moodle.

Підсумкове практичне завдання (фінальний проєкт) – підготовка розгорнутої програми власного прикладного дослідження в сфері журналістики, реклами або ПР, презентація програми (індивідуально або в групі – за бажанням).

Вимоги до фінального проєкту: обсяг – 5-7 сторінок А4. Times New Roman, 14 pt, 1,5 інтервал. Презентація і обговорення програм досліджень відбуватиметься на двох останніх заняттях. Презентації мають бути підготовлені в Power Point або Prezi форматах, до 20 слайдів.

Програму і презентацію здати на останній лекції.

Критерії оцінювання фінального проєкту:

- 1) завдання виконано у повному обсязі, без стилістичних, орфографічних і граматичних помилок, використана професійна релевантна термінологія, презентація відповідає змісту проєкту, логічно ілюструє його – 20-15 балів;
- 2) завдання виконано частково, з лексичними, орфографічними і граматичними помилками, презентація не відображає зміст проєкту в повному обсязі, частково ілюструє його – 14-8 балів;
- 3) завдання виконано з великою кількістю помилок, презентація або не відповідає змісту проєкту, або взагалі відсутня – 0-7 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1	Вид теоретичного завдання: опитування	тиждень 2	5%
	Вид практичного завдання: аргументативне есе	тиждень 4	15%
Змістовий модуль 2	Вид теоретичного завдання: опитування	тиждень 6	5%
	Вид практичного завдання: аналіз наукової статті за тематикою магістерської роботи	тиждень 8	15%
Змістовий модуль 3	Вид теоретичного завдання: опитування	9	5%
	Вид практичного завдання: опис ідеї власного дослідження (за бажанням групового) і огляд літератури до нього 1-2 с. А4, 12pt, 1 інтервал	тиждень 10	15%
Підсумковий контроль (max 40%)			
Підсумкове теоретичне завдання: <i>тест (на Moodle)</i>		Заліковий тиждень	20%
Підсумкове практичне завдання: презентація розгорнутої програми власного наукового дослідження			20%
Разом			100%

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема змістового модулю	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1 Лекція 1	Поняття про методологію мас-медійних досліджень		
Тиждень 2 Семинар 1	Процес пізнання: якісні і кількісні підходи в медіадослідженнях	Теоретичне усне опитування або міні-тест	5
Тиждень 3 Лекція 2	Процес дослідження: основні складові		
Тиждень 4 Семинар 2	Процедура і програма дослідження	Аргументативне есе	15
Змістовий модуль 2			
Тиждень 5 Лекція 3	Семплінг. Надійність і валідність досліджень	Теоретичне усне опитування або міні-тест	5
Тиждень 6 Семинар 3	Зовнішня і внутрішня валідність досліджень	Аналіз наукової статті за тематикою магістерської роботи	10
Змістовий модуль 3			
Тиждень 7 Лекція 4	Поняття про змінні в дослідженнях		
Тиждень 8 Семинар 4	Операціоналізація змінних у дослідженнях	Огляд літератури за темою власного дослідження	10
Тиждень 9 Лекція 5	Гіпотези vs. дослідницькі питання		
Тиждень 10 Семинар 5	Формулювання і тестування гіпотез	Опис ідеї власного дослідження. + Презентація програми.	10

Заліковий тиждень	Підсумковий контроль	Теоретичне завдання: тест у Moodle	20
		Практичне завдання: текст програми власного дослідження	20
			100

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Книги:

1. Аверин Ю. П. Теоретическое построение количественного социологического исследования : учебное пособие. Москва : Академический проект, 2014. 432 с.
2. Зерчанинова Т. Е. Социология: методы прикладных исследований : учебное пособие для вузов, 2-е изд. Москва : Юрайт, 2017. 207 с.
3. Лубкович І. М. Соціологія і журналістика : підруч. 2-ге вид., переробл. і доповн. Львів : ПАІС, 2009. 232 с.
4. Сірінюк-Долгарьова К. Г. Методика та організація наукових досліджень : методичні рекомендації для студентів освітнього ступеня «магістр» спеціальностей «Журналістика», «Реклама», «Зв'язки з громадськістю» денного відділення. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 49 с.
5. Социология. Методика проведения социологических исследований : учебное пособие для бакалавриата и магистратуры / И. Е. Тимерманис, А. Г. Таранова. Москва : Юрайт, 2017. 118 с.
6. Berger A. Media and Communication Research Methods : Introduction to Qualitative and Quantitative Approaches. 3rd ed. San Francisco : SAGE, 2014. 364 p.
7. Innovative Methods in Media and Communication Research / Eds. S. Kubitschko, A. Kaun. Switzerland : Palgrave Macmillan, 2016. 330 p.
8. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики : навч. посіб. / за наук. ред. В. В. Різуна. Київ : Центр вільної преси, 2010. 258 с.
9. Костенко Н., Іванов В. Досвід контент-аналізу: моделі та практики : монографія. Київ : центр вільної преси, 2003. 200 с.

Інформаційні ресурси:

- <http://www.nbuv.gov.ua> – Сайт Національної бібліотеки України імені В.Вернадського.
- <http://journlib.univ.kiev.ua> – Електронна бібліотека Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка
- <http://j-school.kiev.ua> — Сайт Могилянської школи журналістики Національного університету “Києво-Могилянська академія”.
- <http://www.telekritika.ua> – Сайт «Телекритика»
- <http://www.mediakrytyka.info> - Сайт “Медіакритика”
- <http://imi.org.ua> - Сайт Інституту Масової Інформації
- <http://www.aup.com.ua> – Сайт Академії Української преси
- <http://irrp.org.ua> – Сайт Інституту розвитку регіональної преси
- <http://en.rsf.org> – Сайт Міжнародної організації «Репортери без кордонів» (Reporters without Borders)
- <http://osvita.mediasapiens.ua> - Медіаосвітній портал “Mediasapiens”
- <http://www.mediascore.ru> - Електронний науковий журнал факультету журналістики Московського державного університету ім. М.Ломоносова.
- <http://www.academia.edu> – мережа для пошуку наукової літератури Academia
- <http://www.researchgate.net> – мережа для пошуку наукової літератури Research Gate
- <http://www.scholar.google.com> – мережа для пошуку наукової літератури Google Scholar

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять обов'язкове.

Завдання мають бути виконанні перед заняттями. Прочитання навчальних матеріалів обов'язкове **до** кожного заняття (***не під час або після!***), оскільки в аудиторії буде застосовано принцип навчання *flipped classroom* – коли студенти опановують теорію самостійно, а в аудиторії ми її обговорюємо, дискутуємо, закріплюємо і застосовуємо на практиці.

Пропуски можливі лише з поважної причини. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. Накопичення відпрацювань неприпустиме! За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! ***Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтесь з викладачем.***

До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. *Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем.* Адреси типу user123@gmail.com не приймаються!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. *Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти* (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yccds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9yfw9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. *Наукова бібліотека*: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
 - для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvasik54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович
- У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>